

BILTEN 3

ZAJEDNO PROTIV ŠIRENJA MRŽNJE NA INTERNETU LOKALNE ZAJEDNICE SIGURNE ZAJEDNICE

Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj www.helcommrs.org
Asocijacija za demokratske inicijative www.adi.org.ba

Uvod

Ovaj bilten sadrži informacije o realizovanim aktivnostima i postignutim rezultatima u okviru projekta **Zajedno protiv širenja mržnje na internetu – lokalne zajednice sigurne zajednice** u toku 2016.godine. Realizovane aktivnosti u okviru projekta sproveli su **Helsinški odbor za ljudska prava u RS** i **Asocijacija za demokratske inicijative Sarajevo**. Aktivnosti su realizovane u četiri regije u BiH– Bijeljina, Tuzla, Sarajevo i Istočno Sarajevo.

Glavni ciljevi projekta bili su da se:

- Preventivno djeluje na zloupotrebe i pogrešno korištenje internet prostora, kroz saradnju institucija sistema i civilnog društva,
- Poveća sigurnost korisnika interneta naročito populacije mladih u BiH,
- Povećaju kapaciteti u pogledu prepoznavanja, dokumentovanja i postupanja po pojavama govora mržnje i drugih oblika sajber kriminala pripadnika policije i omladinskih organizacija,

- Poveća informisanost srednjoškolaca o posledicama širenja govora mržnje na internetu i drugim oblicima sajber kriminala,
- Kreiraju, testiraju i promovišu mehanizmi za prijavu pojava govora mržnje na internetu i drugih oblika sajber kriminala,
- Uspostavi neformalna mreža aktera koji će zajedno djelovati na prevenciji govora mržnje na internetu i drugih oblika sajber kriminala.

Aktivnost 1: Uspostavljanje dva Info centra

U junu 2016. godine uspostavljena su dva info centra, jedan u okviru kancelarije Helsinškog odbora za ljudska prava u RS i jedan u okviru kancelarije Asocijacije za demokratske inicijative Sarajevo. Svrha djelovanja dva info centra bila je da u početnom periodu budu spona između institucija zaduženih za procesuiranje počinioca krivičnih djela počinjenih na internetu i građana/ki prema kojima su najčešće usmjerena ova djela. Koordinator/ce u ovim centrima su primali/e, evidentirali/e, analizirale/e prijave građana/ki i uočenim zloupotrebama internet prostora. Info centri u okviru kancelarija ovih nevladinih organizacija još uvijek su otvoreni za prijave

Aktivnost 2: Obuka za predstavnike/ce omladinskih organizacija

Tokom istog mjeseca, održane su dvije obuke za predstavnike/ce omladinskih organizacija. Prva obuka održana je u Sarajevu 17.juna, a druga u Tuzli 24.juna 2016.godine. Na obukama je učestvovalo više od 30 predstavnika/ca nevladinih organizacija koji su imali priliku da saznaju nešto više o govoru mržnje na internetu, načinu sankcionisanja takvog ponašanja, ali i da iznesu svoje mišljenje i preporuke za što efikasniju prevenciju govora mržnje na internetu. Predavači na obukama za predstavnike/ce omladinskih organizacija bili su Jelena Kecman, policijski službenik u Jedinici za visokotehnoški kriminalitet i operativno-tehničku podršku u Republici Srpskoj i Boris Grubešić, potparol Tužilaštva BiH.

U preporuci Vijeća Evrope o "govoru mržnje" (No. R (97) 20) iz 1997. godine, Ministarsko vijeće ove institucije definiralo je "govor mržnje" kao "sve oblike izražavanja koji šire, potiču, promoviraju ili opravdavaju rasnu mržnju, ksenofobiju, antisemitizam i druge oblike mržnje temeljene na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu agresivnim nacionalizmom i etnocentrizmom, diskriminacijom ili neprijateljstvom prema

Obuka za predstavnike/ce omladinskih organizacija u Sarajevu

Obuka za predstavnike/ce omladinskih organizacija u Tuzli

Aktivnost 3 Obuka za policijske službenike

U okviru projekta održane su i dvije obuke za policijske službenike:

- Prva obuka održana je 5. septembra, 2016. godine u Istočnom Sarajevu,
- Druga obuka održana je 15. septembra, 2016. godine u Bijeljini.

Na obukama je učestvovalo više od 16 policijskih službenika/ca. Predavači/ce na obukama bile su Snježana Ivandić Ninković iz Asocijacije za demokratske inicijative i Jelena Sikima iz Centra javne bezbjednosti Istočno Sarajevo. Obuke su se fokusirale na načine prepoznavanja govora mržnje i drugih oblika zloupotreba interneta, načine

prikupljanja potrebnih dokaza, njihovo dokumentovanje i dalje prosljeđivanje nadležnim institucijama. Teme koje su se tretirale tokom obuka policijskih službenika/ca su: sloboda govora vs. govor mržnje, širenje sadržaja na internetu – odgovornost korisnika, korištenje međunarodne pravne pomoći za otkrivanje i suzbijanje zloupotrebe Internet prostora, krivična djela motivisana mržnjom na internetu, mladi i sigurnost na internetu, primjena materijalnog i procesnog prava na oblast interneta, anonimnost vs. javnost.

Obuka za policijske službenike u Istočnom Sarajevu i Bijeljini

Govor mržnje i zločin iz mržnje su usko povezana dva čina tako da osobe, ili njihova imovina, ili grupa ljudi, koje su u prošlosti bile mete govora mržnje kasnije bivaju i žrtve zločina iz mržnje. Najčešće su žrtve govora mržnje povratnici, Romi/kinje, LGBT osobe, i druge manjinske grupe.

Svi možemo doprinijeti zaustavljanju širenja mržnje na internetu i društvenim mrežama tako što ćemo naučiti da ga prepoznamo i primjerima skrenemo pažnju javnosti na njegovu upotrebu.

Aktivnost 4

Radionice za učenike

Tokom oktobra 2016. godine Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj i Asocijacija za demokratske inicijative započeli su sa održavanjem radionica namijenjenim učenicima/cama srednjih škola u BiH. Planirano je da na radionicama učestvuje 360 učenika/ca. Fokus radionica je na informisanju mladih o prednostima i manama koje za sobom nosi razvoj savremenih tehnologija, bezbjednost komunikacije u virtuelnom prostoru, posljedicama širenja uvredljivih sadržaja na internetu, te mogućim reakcijama na pojavu ovakvih sadržaja. Također, radionice su obuhvatile i teme kao što su: bezbjednost korisnika na internetu, autorska prava i zaštita intelektualne svojine, pouzdanost podataka prikupljenih putem interneta.

Realizovano je ukupno 13 radionica na kojima je prisustvovalo više od 360 učenika/ca.

Radionice su održane u:

- Gimnaziji „Filip Višnjić“, Bijeljina,
- Srednjoj školi „28. juni“, Istočno Novo Sarajevo,
- Srednjoškolskom centru „Istočna Ilidža“, Istočno Novo Sarajevo“,
- Srednjoj ekonomskoj školi, Bijeljina,
- Srednjoj školi „Sokolac“, Sokolac
- Srednjoj medicinskoj školi, Bijeljina,
- Prvoj gimnaziji Sarajevo (održane dvije radionice)
- Drugoj gimnaziji Sarajevo
- Katoličkom školskom centru, Sarajevo
- Mješovita srednja škola „Musa Ćazim Ćatić“, Kladanj
- Mješovita srednja ekonomsko –hemijska škola, Lukavac
- Mješovita srednja škola Doboj Istok

Radionice za učenike/ce srednjih škola

Ostvareni rezultati:

- Povećani kapaciteti pripadnika policije i omladinskih organizacija u četiri regije u Bosni i Hercegovini u cilju lakšeg prepoznavanja, dokumentovanja i postupanja po pojavama govora mržnje i drugih oblika sajber kriminala;
- Povećana informisanost srednoškolaca o posljedicama širenja govora mržnje na internetu i drugim oblicima sajber kriminala;
- Kreirani mehanizmi za prijavu pojave govora mržnje na internetu i drugih oblika sajber kriminala, i otvorene mogućnosti za njihovo produbljanje i promovisanje;
- Uspostavljena neformalna mreža aktera, koji zajedno djeluju na prevenciji govora mržnje na internetu i drugih oblika sajber kriminala.

Radionice za učenike/ce srednjih škola

PRIJAVI GOVOR MRŽNJE!

055/210-851

Helsinški odbor za ljudska prava u RS
Nikole Tesle 2, 76300 Bijeljina
E-mail: helcomm@teol.net

033/262-415

Asocijacija za demokratske inicijative
Zmaja od Bosne 8, 71 000 Sarajevo
E-mail: snjezana@adi.org.ba

Ova publikacija objavljena je u okviru projekta "Podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini- Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa", kojeg provodi Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Izradu ove publikacije podržale su Ambasade Švicarske i Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini. Sadržaj ove publikacije, kao i nalazi prikazani u njoj, ne odražavaju nužno stavove Vlade Švicarske i Kraljevine Norveške, niti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Posjetite nas na:

www.helcommrs.org

www.adi.org.ba

ili na Facebook stranici:

<https://m.facebook.com/Zajedno-protiv-mrznje-na-internetu-835876269849708/>

www.helcommrs.org

Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj

